

### Markestad utnevnt til ridder av St. Olavs Orden

Trond Jacob Markestad (f. 1945), professor ved Institutt for klinisk medisin ved Det medisinske-odontologiske fakultet ved Universitetet i Bergen og overlege ved Barneklubben, Haukeland universitetssykehus, er utnevnt til ridder av 1. klasse av Den kongelige norske St. Olavs Orden for sin innsats innen nyfødttmedisinen.

Markestad tok medisinsk embetseksamen i Oslo i 1973, ble godkjent spesialist i barnesykdommer i 1980 og tok doktorgraden i 1984.

I hovedsak har han jobbet med for tidlig fødte, med krybbedød og med langtidskonsekvenser hos premature og barn med andre tilstander.

Han er en nestor innen krybbedødsforskningen og var den første i Norge da han i 1990 gikk ut og advarte mot å la spedbarn sove på magen. Dette gjorde han på bakgrunn av sin egen forskning ved Barneklubben. Resultatet var dramatisk. Andelen som mistet livet i krybbedød i Norge var falt med 59 % i 1990 i forhold til 1988, da 158 barn ble rammet.

Gjennom arbeidet med de aller minste våknet også interessen for etikk, for det har ikke vært mangel på vanskelige dilemmaer for legene etter hvert som medisinen har gjort fremskritt.

Markestad er medlem av Rådet for legeetikk i Den norske legeforening – de siste sju årene som leder, noe han skal være ut 2013.

### Frøland utnevnt til ridder av St. Olavs Orden

Stig Sophus Frøland (f. 1940) er utnevnt til ridder av 1. klasse av Den kongelige norske St. Olavs Orden.

Frøland tok medisinsk embetseksamen i Oslo i 1966 og doktorgraden i 1973, ble godkjent spesialist i indremedisin i 1980 og i infeksjonssykdommer i 1983.

Frøland, som er seksjonsoverlege ved Seksjon for klinisk immunologi og infeksjonsmedisin ved Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet, og professor ved Universitetet i Oslo, er en av Norges fremste aidseksperter.

Han har mangeårig bakgrunn fra både basal og klinisk immunologisk forskning, og har særlig satset på brobyggende forskning mellom laboratorium og klinikk. Hans gruppe er sentral i norsk immun-

sviktforskning både når det gjelder medfødte immunsviktsykdommer og hiv/aidsforskningen.

Han har også publisert en rekke arbeider over immunologiske og infeksjonsmedisinske emner og har mottatt flere internasjonale priser.

### SalusAnsvar-prisen til Saugstad

Ola Didrik Saugstad (f. 1947), professor ved Institutt for klinisk medisin ved Universitetet i Oslo og leder for Pediatrisk forskningsinstitutt ved Oslo universitetssykehus, er tildelt SalusAnsvar-prisen 2012 for sin banebrytende forskning innen nyfødttmedisin.

Saugstad tok medisinsk embetseksamen i Oslo i 1973 og doktorgraden i 1977 og ble godkjent spesialist i barnesykdommer i 1984.

Barnelegen Saugstad har gjennom sin internasjonalt anerkjente forskning vist at bruk av ren oksygen under gjenoppliving av nyfødte er skadelig. Han har også vist at ren oksygen kan erstattes med romluft (vanlig luft som inneholder 21 % oksygen), og at man slik kan redusere dødeligheten hos nyfødte som må gjenopplives med 30 %. I et globalt perspektiv innebærer dette at hundretusener av barn kan reddes hvert år.

Ren oksygen ble tidligere benyttet rutinemessig i forbindelse med gjenoppliving av nyfødte. Saugstads forskning har imidlertid ledet til at den internasjonale organisasjonen for gjenopplivning, ILCOR (International Liaison Committee on Resuscitation), i 2010 innførte nye internasjonale retningslinjer.

SalusAnsvar-prisen er en av Nordens største medisinske priser. Den ble opprettet i 1998 og har som formål å fremme og stimulere videre forskning. Prismottakeren utpekes gjennom en omfattende nomineringsprosess, der Nordens 16 medisinske fakulteter er invitert til å foreslå kvalifiserte forskere.

Prisen ble delt ut i november 2012 under Svenska Läkaresällskapet Medicinska riksstämman i Stockholm. Prissummen er 1 million svenske kroner.

### Pris til ansatte ved St. Olavs hospital

Kari Espeset og Harald Hovdal (f. 1947) fra det nevrologiske miljøet ved St. Olavs hospital i Trondheim har mottatt MS-prisen for 2012.

Det er styret i MS-forbundet som har vedtatt å tildele ekteparet prisen for å fremme deres innsats for personer med multipel sklerose i hjemkommunen.

Kari Espeset er MS-sykepleier og overlege Harald Hovdal er nevrolog og spesialist på multipel sklerose.

I begrunnelsen for pristildelingen vektlegges det at begge to har deltatt i møter med det kommunale apparatet og NAV for å finne gode løsninger for pasientene. Pasientenes erfaringer er at når både nevrolog og MS-sykepleier deltar i disse møtene, fører det til de beste løsningene. MS-forbundet mener at Espeset og Hovdal gjennom sitt direkte arbeid ut mot kommunene er viktige eksempler på hvordan spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten bør samarbeide.

### Helse Vests forskingsmiljøpris til nevrologimiljø

Helse Vest har arrangert forskingskonferanse for tiende året på rad. Der ble blant annet «prisen til forskingsmiljø» delt ut – det skjer hvert tredje år. I år var det fagmiljøet innen nevroimmunologi og neurogenetikk ved Haukeland universitetssykehus som fikk prisen. Den ble overrakt overlege professor Christian A. Vedeler og består av 100 000 kroner og et kunstverk signert dronning Sonja.

Overlege Vedeler er en av fire gruppeforskningsledere som holder til i miljøet som nå har mottatt prisen. Forskningsgruppe for neuroonkologi, Forskningsgruppe for mitokondriesykdommer, Forskningsgruppe for multipel sklerose og Forskningsgruppe for myastenia gravis har hver sin pasientgruppe, men et vesentlig metodefellesskap, og de er samlokalisert. Fagmiljøet har et eget forskningslaboratorium for nevrologi og har felles støtte fra tekniske stillinger og administrasjon. Alle de fire forskningsgruppelederne er ansatt både som professor ved Universitetet i Bergen og som overlege ved Helse Bergen.

Valgkomiteens begrunnelse var at fagmiljøet i nevroimmunologi og neurogenetikk fremmer det faglige nivået i Helse Vest, etablerer forskningsbaserte helse-tjenester og landsfunksjoner og forskning i samarbeid og nettverk.